

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Kučery a soudkyň Mgr. Pavlíny Černé a JUDr. Ireny Sekavové ve věci

žalobkyně: **UNIQA Management Services, s.r.o.**, IČO: 25672703
sídlem Evropská 810/136, 160 00 Praha 6
zastoupené advokátem Mgr. Radkem Kocourkem
sídlem Havlíčkova 1043/11, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **D. P.**, narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupené advokátkou Mgr. Rebekou Mot'ovskou Židuliakovou
sídlem Husovo náměstí 139, 584 01 Ledec nad Sázavou

o zaplacení 123 022,64 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu Praha-východ ze dne 7. 10. 2025, č. j. 21 C 122/2025-222,

takto:

- I. **Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. mění tak, že se žaloba co do částky 122 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12,75 % ročně z částky 122 500 Kč od 27. 12. 2024 do zaplacení zamítá; ve zbytku se napadený výrok I. rozsudku soudu prvního stupně potvrzuje.**
- II. **Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 39 385,50 Kč a náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 29 783,30 Kč, a to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalované.**
- III. **Žalobkyně je povinna zaplatit České republice – Okresnímu soudu Praha-východ náhradu nákladů řízení ve výši 7 163 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zaplacení 123 022,64 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že mezi žalobkyní a žalovanou byla dne 1. 3. 2021 uzavřena smlouva o obchodním zastoupení, dle které se žalovaná zavázala činit pro žalobkyni zprostředkovatelskou činnost. Nedílnou součástí smlouvy byly i vnitřní předpisy (mj. provizní řád). Bylo ujednáno, že nováček má nárok na adaptační provizi. Nebude-li však spolupráce trvat minimálně dva roky, je povinen vyplacenou adaptační provizi vrátit. Žalobkyně vyplatila žalované adaptační provizi ve výši 122 500 Kč. Jelikož žalovaná s žalobkyní spolupracovala po dobu méně než dva roky, byla povinna ji vrátit. Částka 522,64 Kč představovala vrácení provize za předčasné ukončení pojistné smlouvy s klientem.
2. Okresní soud Praha-východ (dále jen „soud prvního stupně“) shora označeným rozsudkem (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“ nebo „napadený rozsudek“) uložil žalované zaplatit žalobkyni částku 123 022,64 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12,75 % ročně z částky 123 023,64 Kč od 27. 12. 2024 do zaplacení a náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši 1 200 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I.) a dále žalované uložil zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 56 032,40 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně (výrok II.).
3. Soud prvního stupně napadený rozsudek odůvodnil tím, že mezi účastnicemi byla uzavřena smlouva o obchodním zastoupení. Obsahem právního vztahu byl výkon zprostředkovatelské činnosti, za kterou žalované náležely provize. Část obsahu smluvního ujednání byla určena odkazem na obchodní podmínky. Žalované vznikl nárok na provizi za předpokladu, že nenastanou skutečnosti, které jsou důvodem zániku práva na provizi nebo její části. Pokud klient smlouvu předčasně ukončil, byla žalovaná zavázána vyplacené provize vrátit. V daném případě byla předčasně ukončena pojistná smlouva, a proto vznikl nárok na zpětnou úhradu provize ve výši 522,64 Kč. Dále byla vyplacena speciální provize v podobě adaptačního příspěvku, u které bylo sjednáno, že ukončí-li strany smlouvu do dvou let od nástupu, bude mít žalobkyně nárok na vrácení adaptačního příspěvku v celé výši. Jelikož byl smluvní vztah ukončen výpovědí ze strany žalované po osmnácti měsících trvání smluvního vztahu, vznikl žalobkyni vůči žalované nárok na zpětnou úhradu vyplaceného adaptačního příspěvku ve výši 122 500 Kč. Soud prvního stupně neshledal za důvodnou obranu žalované, že nebyla seznámena s provizním řádem. Zákon připouští možnost určení části obsahu smlouvy odkazem na obchodní podmínky. V takovém případě se i umožňuje jejich umístění na webových stránkách, kdy smlouva obsahuje pouze odkaz na tyto stránky. Obchodní podmínky pak není ani třeba podepisovat. Jsou dostatečně kryty pouze odkazem. Žalobkyně tak nebyla povinna předat žalované výtisk těchto obchodních podmínek ani zajistit podpis žalované na těchto dokumentech, postačilo, že žalovaná měla možnost se s těmito vnitřními předpisy seznámit. Nadto žalovaná v textu smlouvy prohlásila, že byla s vnitřními předpisy seznámena a souhlasila s nimi. Mezi stranami nebylo sporné, že žalovaná smlouvu podepsala, a bylo tak na ní, aby prokázala její obsahovou nesprávnost, tj. že neměla vnitřní předpisy k dispozici a nebyla s nimi seznámena. Soud prvního stupně však měl za prokázanou odlišnou skutkovou verzi, tj. že vnitřní předpisy k dispozici žalovaná měla a seznámila se s nimi. Naopak neměl za prokázané, že by jí její nadřízená sdělila, že nebude při dřívějším ukončení smlouvy nic platit, ani že by zprostředkovatelům byly systematicky podávány odlišné informace pro případ ukončení smlouvy. Za důvodnou námitku neshledal soud prvního stupně ani rozdílné označení provizního řádu v jednotlivých dokumentech. Žalovaná, byla povinna vrátit vyplacené provize na výzvu žalobkyně. Jelikož tak neučinila, dostala se do prodlení. Žalobkyni tak vznikl i nárok na zaplacení úroku z prodlení. V daném případě se jednalo o spor mezi dvěma podnikateli, a proto žalobkyni vznikl rovněž nárok na úhradu nákladů spojených s

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

uplatněním pohledávky ve výši 1 200 Kč. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná, přiznal jí soud prvního stupně i nárok na náhradu nákladů řízení.

4. Proti oběma výrokům napadeného rozsudku podala žalovaná včasné odvolání. Navrhla rozsudek soudu prvního stupně změnit, žalobu zcela zamítnout a žalované přiznat náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná v podepsané smlouvě o obchodním zastoupení prohlásila, že byla s vnitřními předpisy seznámena. Zcela však přehlédl, že na jiném místě smlouvy je uvedeno, že se žalobkyně zavazuje žalovanou s vnitřními předpisy včas seznámit. Smlouva je tak vnitřně rozporná a z pouhého textu nejde uzavřít, zda žalovaná s vnitřními předpisy seznámena byla či nikoliv. Žalovaná na tento rozpor upozorňovala. Nemohlo ji tak v tomto směru tížit důkazní břemeno. Smlouvu připravila žalobkyně a žalovaná neměla možnost do jejího obsahu zasáhnout. Jednalo se tak o adhezni smlouvu. Soud prvního stupně své závěry opřel zejména o výpověď svědkyně K [REDACTED] (nadřízené žalované), která však nepůsobila příliš přesvědčivě a věrohodně (svědkyně nadále s žalobkyní spolupracuje). Nepamatovala si již konkrétní okolnosti průběhu kontraktačního procesu s žalovanou. Pouze obecně potvrdila, že nové obchodní zástupce s provizním řádem seznamuje. Výpověď svědkyně vykazuje značnou míru nejistoty, obecnosti a vnitřních rozporů. Její tvrzení se jeví jako účelová. Svědkyně dále uvedla, že informace o adaptační provizi byly předávány i na školeních, aniž by z výpovědi vyplynulo, že ví, co konkrétně je na těchto školeních nováčkům sdělováno. Rovněž nebylo prokázáno, že žalobkyní předložený Provizní řád IS AXA je totožným dokumentem s Provizním řádem interní obchodní služby UNIQA v České republice, na který odkazuje žalovaná podepsaná příloha č. 5 tohoto provizního řádu. Žalovaná jako slabší smluvní strana adhezni smlouvy, měla být nejen prokazatelně seznámena s obchodními podmínkami, ale i s významem této doložky, tj. s tím, co pro ni z odkazu na podmínky stojící mimo vlastní text smlouvy vyplývá. Sjednaná doložka o adaptační provizi byla nadto zvláště nevýhodná a odchylovala se od obvyklých podmínek ujednávaných v obdobných případech. Soud prvního stupně pak nesprávně neprovedl žalovanou navržené důkazy, a to předně svědecké výpovědi k prokázání, že interní předpis neexistoval, popř. že s ním nebyli obchodní zástupci seznámeni. Dále neprovedl svědeckou výpověď Bc. P [REDACTED] K [REDACTED], který byl přítomen telefonátu mezi žalovanou a svědkyní K [REDACTED] a kterou měla být prokázána dohoda, že žalovaná není povinna adaptační provizi vracet. Žalovaná je přesvědčena, že svědkyně K [REDACTED] sama nevěděla, že je zde povinnost při nesplnění spolupráce v délce dvou let adaptační provizi vrátit. Žalovaná smlouvu o obchodním zastoupení uzavírala jako fyzická osoba bez příslušného živnostenského oprávnění. Smlouva tak spíše vykazuje znaky pracovní smlouvy než obchodního závazku. Žalované proto měla být poskytnuta i spotřebitelská ochrana.
5. Žalobkyně navrhla potvrzení napadeného rozsudku a přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení, neboť ho považovala za věcně správný. V řízení bylo prokázáno, že žalovaná byla s vnitřními předpisy seznámena. Podepsala smlouvu o obchodním zastoupení, v níž tuto skutečnost potvrdila. Rovněž to výslovně potvrdila i svědkyně K [REDACTED]. Svědkyně svým výsledkem prokázala, že žalovaná od počátku věděla, že nejde o pracovní poměr, ale o obchodní zastoupení, a že byla i příslušným způsobem proškolená a seznámena s provizním řádem a s jeho přílohami. Soud prvního stupně hodnotil důkazy podle svého uvážení, když považoval svědeckou výpověď svědkyně K [REDACTED] za věrohodnou a své skutkové závěry o ní opřel. Smlouva byla podepsána dvěma rovnocennými subjekty. Žalovaná se však v odvolání staví do role osoby, která nechápe důsledky svého jednání, což vykazuje znaky nepoctivosti z její strany. Byla-li žalovaná svéprávná, musela vědět, co podepisuje, z jakého důvodu se chodí na školení a proč jí žalobkyně za tato školení vyplácí plnění. Jelikož žalovaná nesplnila podmínky pro ponechání si adaptační provize, byla povinna ji vrátit. Soud prvního stupně správně uzavřel, že nebyla uzavřena pracovní smlouva a rovněž dostatečně odůvodnil, z jakého důvodu neprováděl další dokazování. Vnitřní

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

předpisy byly navíc k dispozici i elektronicky. Žalovaná věděla, kde se s nimi může seznámit. Její tvrzení jsou tak účelová.

6. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal napadený rozsudek a řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 212 a následujících zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn (dále jen „o. s. ř.“), a dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.
7. Důkazy provedenými před soudem prvního stupně bylo prokázáno, že žalobkyně a žalovaná podepsaly dne 1. 3. 2021 smlouvu o obchodním zastoupení mj. s odkazem na § 2483 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn (dále jen „o. z.“). Ve smlouvě žalovaná vystupuje jako zprostředkovatel a je označena datem narození a bydlištěm. V čl. I smlouvy jsou vysvětleny některé pojmy. Za vnitřní předpisy se označují interní normy (mj. provizní řád), se kterými bude žalovaná seznámena. Smluvní strany se v čl. III dohodly na zprostředkovatelské činnosti žalované pro žalobkyni. V čl. VI odst. 1 písm. a) se žalobkyně zavázala včas seznámit žalovanou s vnitřními předpisy. V čl. VII odst. 2 smlouvy souhlasí žalovaná s tím, že obsah právního vztahu bude regulován též vnitřními předpisy. Jejich aktuální znění je k dispozici v sídle žalobkyně, na regionálních ředitelstvích a v elektronickém informačním portálu. V čl. XV je upraveno, že žalované náleží za zprostředkovatelskou a servisní činnost provize (odst. 1). Žalované mohou být vypláceny i speciální provize, jejichž výši, formu, způsob a termín výplaty stanoví vnitřní předpis (odst. 2 a 3). Žalované nevzniká nárok na provizi či speciální provizi, pokud obchod nebyl uzavřen, nevykonávala pomoc při správě smluv a stálou péči o klienta. Nevznikl-li žalované nárok na výplatu provize či speciální provize a tato byla přesto vyplacena, je povinna ji vrátit podle podmínek uvedených ve vnitřních předpisech (odst. 6). Žalobkyně má vůči žalované za podmínek stanovených ve vnitřních předpisech nárok na vrácení vyplacené provize či speciální provize, tzv. stornované provize nebo její části. Tato povinnost trvá i po ukončení smlouvy (odst. 7). Část provize stanovená ve vnitřních předpisech je ukládána u žalované v tzv. garančním fondu a slouží k úhradě závazků žalované vůči žalobkyni (odst. 8). Žalobkyně je oprávněna vyžádat si kdykoli v průběhu trvání smluvního vztahu i v době po ukončení smluvního vztahu úhradu svých pohledávek, vzniklých vůči žalované z důvodu storna provizí ze sjednaných smluv nebo zúčtováním speciálních provizí. Žalovaná je povinna na základě výzvy žalobkyně uhradit svůj závazek (odst. 13). V čl. XIX je upraveno, že smluvní strany jsou oprávněny smlouvu vypovědět i bez udání důvodu písemnou výpovědí doručenou druhé smluvní straně. Délka výpovědní doby je jeden měsíc pro první rok trvání obchodního zastoupení a dva měsíce pro druhý rok trvání obchodního zastoupení. Výpovědní doba počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení písemné výpovědi druhé straně (odst. 2). V případě ukončení smlouvy nebo i jen její části, a to z jakéhokoliv důvodu, je žalobkyně oprávněna požadovat po žalované uhrazení nákladů, které vynaložila v posledních 12 měsících před takovým ukončením na její vzdělávání nebo registrační poplatky, případně i jiné náklady, a to až do výše takto vynaložených nákladů (odst. 12). V čl. XXI odst. 4 smlouvy je uvedeno, že žalovaná stvrzuje svým podpisem, že byla seznámena s vnitřními předpisy a souhlasí s nimi. Smlouva je podepsána jednateli žalobkyně a žalovanou.
8. Dne 15. 2. 2021 podepsala mj. žalovaná a K [redacted] K [redacted] přílohu č. 5 směrnice 10013SM Provizní řád interní obchodní služby UNIQA v České republice (Schválení nováček- FZS bez odborné zkoušky dle ZDPZ), v níž je rozepsán rozvojový plán nováčka na prvních šest měsících. Obsahuje přehled vzdělávání a aktivit s rozpisem maximálního čerpání adaptační provize ve výši 135 000 Kč. V příloze je dále uvedeno, že rozvojový plán je vykládán v souladu s vnitřními předpisy v platném znění (mj. s 10013SM Provizní řád interní obchodní služby UNIQA v České republice). V Provizním řádu interní obchodní služby AXA v České republice 10013SM bylo upraveno, že nabyl účinnosti 30. 11. 2020, že upravuje úsek provizí a podpory

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

prodeje a je tvořen sedmi přílohami (mj. příloha č. 2 Speciální provize a Příspěvky a příloha č. 5 Schválení nováček FZS). Dle Provizního řádu vzniká nárok na systémové provize za zprostředkovatelskou a servisní činnost a speciální provize (finanční benefity motivačního charakteru vyplacené formou provize při splnění určitých kvalitativních či kvantitativních ukazatelů). Systémová provize se dále dělí na provizi přímou a nepřímou. Přímá provize je vyplácena přímým ziskatelům klientských smluv a přímým majitelům kmenů za zprostředkovatelskou a servisní činnost dle smlouvy. Dle přílohy č. 2 Speciální provize a příspěvky patří mezi speciální provize mj. adaptační provize pro nováčka, která se vyplácí v adaptačním období zálohově v závislosti na průběžném, včasném a řádném plnění kritérií. Zároveň je sjednáno, že v případě ukončení smlouvy do dvou let od nástupu, a to z jakéhokoliv důvodu, je nováček povinen vrátit celou výši vyplacených adaptačních provizí na základě výzvy žalobkyně.

9. Žalobkyně vznikla v roce 1998. V období od 16. 10. 2017 do 15. 1. 2021 měla název AXA Management Services s.r.o. a od 15. 1. 2021 má stávající název. Na žalobkyni jako nástupnickou společnost přešlo v důsledku přeshraniční fúze sloučením jmění zanikajících společností Pro UNIQA, s.r.o. a UNIQA InsService, spol. s r.o. na základě Projektu přeshraniční fúze sloučením. Přeshraniční fúze nabyla právních účinků dnem 17. 9. 2021. Rozhodným dnem přeshraniční fúze je 1. 1. 2021. Žalovaná má od 25. 2. 2019 na dobu neurčitou zapsané živnostenské oprávnění (přerušené od 11. 6. 2022).
10. Žalované byla v období od 15. 4. 2021 do 15. 10. 2021 vyplacena od žalobkyně částka v celkové výši 137 311 Kč. Žalobkyně evidovala k 27. 9. 2024 za žalovanou dluh v celkové výši 123 022,64 Kč tvořený speciální provizí (vratka za nováčka) ve výši 122 500 Kč a přímou provizí v celkové výši 522,64 Kč (v souvislosti s ukončením smlouvy č. 8411974571 dne 28. 11. 2023, neživotní pojištění, uzavřené s klientkou M. [redacted] B. [redacted] dne 17. 11. 2021). Garanční fond žalované již byl zcela vyčerpán.
11. Žalovaná dopisem ze dne 15. 6. 2022 doručeným do datové schránky žalobkyně dne 16. 6. 2022 vypověděla smlouvu o obchodním zastoupení. Ve výpovědi se žalovaná označila identifikačním číslem a odkázala se na uzavřenou smlouvu o obchodním zastoupení. Dopisem ze dne 8. 7. 2022 žalobkyně akceptovala výpověď žalované s tím, že spolupráce bude ukončena k 31. 8. 2022.
12. Zástupce žalobkyně dopisem ze dne 12. 11. 2024 vyzval žalovanou k vrácení částky 123 022,64 Kč, do sedmi dnů od doručení tohoto dopisu. Výzva byla žalované doručena dne 19. 12. 2024.
13. Žalovaná v řízení sporovala, jakým provozním řádem se měla smlouva o obchodním zastoupení řídit. Žalobkyni předložený provizní řád byl označen jako Provizní řád interní obchodní služby AXA v České republice 10013SM. Naopak v žalovanou podepsané příloze č. 5 je odkazováno na Provizní řád interní obchodní služby UNIQA v České republice 10013SM. Vznikla proto pochybnost, zda se jedná o tentýž dokument. Žalobkyně byla v odvolacím řízení vyzvána, aby tyto nesrovnalosti vysvětlila. Z doplněného dokazování vzal odvolací soud za prokázané, že v souvislosti s přejmenováním žalobkyně a v souvislosti s probíhající fúzí docházelo k postupné změně názvů na jednotlivých dokumentech. V září 2020 bylo v příloze č. 5 stále uvedeno označení „AXA“ (s odkazem na Provizní řád interní obchodní služby AXA v České republice 10013SM). Až v květnu 2021 došlo k přejmenování provizního řádu na Provizní řád IS UNIQA Management Services, s.r.o., Příloha č. 2 – Speciální provize a Příspěvky 10013SM. Rovněž svědek D. [redacted] K. [redacted] v řízení potvrdil, že v té době byl v označení jednotlivých dokumentů zmatek. Odvolací soud tak nesdílí námitku žalované, že smlouva o obchodním zastoupení sjednaná s žalovanou se měla řídit jiným provizním řádem, než který v řízení předložila žalobkyně, byť v příloze č. 5 podepsané žalovanou bylo již odkazováno na aktuální označení

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

žalobkyně. Je zřejmé, že příloha č. 5 podepsaná žalovanou byla aktualizována k okamžiku jejího podpisu, aniž by se tato aktualizace promítla i do vlastního názvu provizního řádu (k tomu došlo až v květnu 2021). Jednalo se tak pouze o chybu v názvu, nikoliv o odlišný dokument.

14. Mezi účastnicemi bylo dále sporu o tom, zda žalovaná znala provizní řád žalobkyně a věděla, že bude povinna adaptační provizi vrátit, ukončí-li spolupráci s žalobkyní dříve než po dvou letech. Soud prvního stupně k tomu provedl výslech svědkyně K. K., která uvedla, že byla přímou nadřízenou žalované. Žalobkyně je jejím zaměstnavatelem, je u ní zaměstnána od listopadu 2020. Žalovaná nastoupila k žalobkyni v březnu 2021, čemuž předcházelo setkání, kde se mj. řešily postihy, pokud by žalovaná odešla dříve. Standardně probíhá první pohovor a poté má adept čas na rozmyšlenou. Na další schůzce se přistupuje k podpisu smlouvy. Smlouvu dostává svědkyně již podepsanou od jednatele. Sama smlouvu rovněž podepisuje. Smlouvy jsou standardizované. Žalovaná nemohla ovlivnit jejich obsah, buď je podepíše nebo ne. Provizní řád je dostupný v interních systémech, kde je spousta dokumentů, mj. i provizní a adaptační program. Svědkyně vždy nováčky upozorňuje na potřebu se s ním seznámit. Informovala o tom i žalovanou. Totéž se děje i na vstupních školeních (nováčci jsou seznamováni s tím, kde a jaké dokumenty najdou). Měla jej rovněž vytištěný u pohovoru a žalovaná si ho mohla půjčit domů. Přesný průběh pohovorů s žalovanou si již svědkyně nepamatovala, ale dělá to tak vždy. Když žalovaná končila, ptala se svědkyně, zda tam nejsou nějaké pohledávky. Svědkyně jí sdělila, že nikoliv. Nikdy spolu nemluvili o tom, že by se žalovaná domnívala, že má se žalobkyní sjednaný pracovní poměr. Se svědkyní poté žalovaná přes WhatsApp řešila, že bude muset nějaké peníze vrátit. Na zprávy odpovídala v práci, čemuž odpovídá i jejich obsah. Nevěděla, z čeho přesně se žalovaná částka skládá.
15. Svědkyně K. K. byla opětovně vyslechnuta odvolacím soudem, kde uvedla, že se žalovanou má od listopadu 2020 uzavřenou smlouvu o obchodním zastoupení, je manažerkou a není zaměstnankyní u žalobkyně. Věděla o tom, že dojde k fúzi žalobkyně. Nastupovala ještě do „AXA“. Po nějakou dobu byly dokumenty oddělené. Společná avíza chodí na veškeré e-maily a svědkyně je poté opakovaně přeposílá. Následně jsou uložena na interních internetových stránkách. Svědkyně mluvila s žalovanou v rámci prvních dvou pohovorů o výhodách a nevýhodách spolupráce, a to i o povinnosti vrácení adaptační provize a storno provize. Veškeré informace získala svědkyně od ředitelky a prošla manažerským školením. Měla však zkušenosti již od konkurence. Asi od prosince 2020 začala s vyhledáváním adeptů. Před žalovanou mohla komunikovat asi s 20 adepty a nastoupili asi tři lidé. Každého adepta prověřila centrála (trestní minulost, exekuce, insolvenci apod.). Pokud bylo vše v pořádku, centrála vyhotovila smlouvu, která se následně podepisovala. Provizní řád ukazuje adeptům již před nástupem. Po začátku spolupráce mají i přístup do interního systému, v němž jsou mj. interní normy. Spolu se smlouvou tak nováčci provizní řád nedostávají, mohou si ho ale půjčit domů a přečíst. O povinnosti vrátit adaptační provizi byla žalovaná informována opakovaně, jakož i o tom, kde a jaké dokumenty najde. Informace se předávají i během vstupních školení, která tehdy probíhala kvůli covidu online. Žalovaná nebyla po nějakou dobu aktivní, začala bydlet v zahraničí. Komunikovaly spolu o ukončení spolupráce. Již v té době se jí snažila svědkyně marně přesvědčit, aby ve spolupráci pokračovala. Kontrolovala v té době žalované, zda u ní žalobkyně neneviduje dluh. Žalovaná se výslovně zajímala o storno provize. Opětovně jí svědkyně připomínala, že nebude-li spolupráce trvat dva roky, bude muset vrátit adaptační provizi. I přesto se rozhodla žalovaná spolupráci ukončit. Svědkyně si nedokáže vysvětlit, proč byla následně žalovaná překvapená, že má něco vrátit. Informace o vrácení adaptační provize je mezi manažery obecně známá. Tuto informaci má určitě i pan V. Netrvá-li smlouva sjednaná s klientem po určité dobu, vrací se rovněž vyplacená provize. U majetkových smluv nebo aut, je to v případě ukončení smlouvy do jednoho roku. U životního pojištění se provize platí zálohově a

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

pokud je smlouva ukončena do pěti let, tak se podle toho, jak smlouva dlouho trvala, vrací poměrná část vyplacené provize.

16. Z komunikace žalované a svědkyně K [redacted] K [redacted] vyplývá, že se žalovaná v říjnu 2024 svědkyně dotazovala na dluh svědka K [redacted]. Svědkyně k tomu uvedla, že se asi jedná o případ, kdy ukončil spolupráci dříve než dva roky od podpisu smlouvy. Žalovaná svědkyni píše, že si pamatuje, že o tom spolu mluvili a že jí svědkyně říkala, že je v pohodě, neboť po roce to již nemohou vymáhat. Dva roky jsou však pro žalovanou nová informace. Svědkyně žalovanou odkázala na kontaktní e-mail pro další informace s tím, že podle svého zjišťování jde o to, že žalovaná dostala nějaký adaptační bonus, který byl vázán na produkci. Poté, co žalovaná obdržela žalobu, se na svědkyni opětovně obrátila s tím, že nevěděla o povinnosti vrátit adaptační provizi. Při výpovědi smlouvy dostala žalovaná informaci, že nic platit nebude. K tomu svědkyně žalované odpověděla, že již 31. 10. zaslala dotaz na žalobkyni, zda existuje nějaké vysvětlení, proč má žalovaná vracet tolik peněz s tím, že to konzultovala i s M [redacted] V [redacted] a jelikož ani on neví, obrací se oba s tímto dotazem. Svědkyně dostala odpověď, kterou žalované přeposlala a kde je uvedeno, že splnění adaptačního plánu vyhodnocuje obchodní úsek, na který se může žalovaná s dotazy obrátit. K dotazu žalované, proč svědkyně žalované při odchodu tvrdila, že již nic platit nebude, protože je tam přes rok, svědkyně uvedla, že se omlouvá, jestli to řekla, že nebylo záměrem žalovanou oklamat.
17. Odvolací soud dále doplnil dokazování o výslech svědka Š [redacted] B [redacted], který uvedl, že rovněž spolupracoval s žalobkyní a s žalovanou se potkal na školení. Jednalo se o obchodní spolupráci s žalobkyní. Pracoval na živnost. I jemu přišla výzva, aby něco zaplatil, což nakonec přes prvotní nesouhlas učinil. S žalobkyní spolupracoval asi jeden rok ve stejné době jako žalovaná. Při náboru komunikoval s vedoucím pobočky v [redacted] M [redacted] K [redacted]. Adaptační provize byl příspěvek pro nováčky, než budou mít příjmy z normálních provizí. Nevybavil si, že by ho někdo upozornil, že se má vracet adaptační provize, ani že by k tomu něco podepisoval. Existovala interní webová stránka. Neví však, jaké přesně dokumenty tam byly uloženy. Prošel školením pro nováčky, ani tam si nevzpomíná, že by se řešilo vrácení provizí. Vrácení přímých provizí ze zprostředkování v případě neuzavření smlouvy svědek znal. Stejně to bylo i v předchozí práci, kde však nebyla adaptační provize. K důkazu byla rovněž odvolacím soudem provedena komunikace mezi žalovanou a svědkem Š [redacted] B [redacted], v níž rovněž svědek uvedl, že žalobkyni vrátil nějaké peníze a že si nepamatuje, že by byl seznámen s nějakými vnitřními předpisy.
18. Odvolací soud dále vyslechl svědka D [redacted] K [redacted], který uvedl, že mu v roce 2024 (asi tři roky po ukončení spolupráce) přišla výzva od žalobkyně, že dluží asi 120 000 Kč. Překvapilo ho to. Myslel si, že se adaptační provize mají vracet pouze do jednoho roku. Bylo to uvedeno ve smlouvě, že se vrací provize, které byly vyplaceny v posledních 12 měsících od chvíle, kdy se žalobkyní ukončuje spolupráci. Se žalobkyní proto ještě půlroku spolupracoval, aby tuto lhůtu dodržel. Vzájemná spolupráce trvala rok a půl. Jednalo se o obchodní spolupráci. Veškerá adaptační provize mu byla vyplacena v prvním půl roce. Při odchodu sděloval svému manažerovi M [redacted] V [redacted], že vyčkával, aby nemusel nic vracet a ten mu tento postup potvrdil. Nesdělil mu povinnost spolupráce dvou let. Naopak mu řekl, že se nemusí bát, že je vše v pořádku. Svědek proto následně svému bývalému manažerovi volal, když mu přišla výzva k úhradě. K tomu mu M [redacted] V [redacted] sdělil, že to je asi nějaká chyba a že se má odvolat. Žalobkyně se však odkázala na nějaký interní předpis. Nevzpomíná si, že by s ním byl někdy seznámen. Rozhodl se nakonec požadovanou částku uhradit, dosud ji splácí. Smlouvu dojednával se S [redacted] H [redacted] a jeho manažerem M [redacted] V [redacted]. Zná i svědkyni K [redacted], byla to manažerka žalované. Byli společně v kontaktu, neboť spolu seděli v jedné kanceláři. Žalovaná i svědek byli na pozici finančního poradce. V té době žalobkyně přecházela z

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

„AXA“ na „UNIQA“. Ve smlouvě měl již uvedeno „UNIQA“. Interní předpisy nesly ještě označení „AXA“. Obdržel je od žalobkyně, když nesouhlasil s úhradou dluhu. Teprve tehdy se dozvěděl o existenci provizního řádu. Rovněž mu bylo předloženo, že podepsal nějaký dodatek, že s těmito vnitřními předpisy souhlasí. Věděl, že se vrací provize, popř. jejich poměrná část, vyplacená za zprostředkovatelské smlouvy, pokud byla následně zrušena. O tom byl od manažera informován. Nevzpomněl si, zda spolu se smlouvou obdržel nějaké další dokumenty, nic dalšího se mu nepodařilo dohledat. Možná existovala interní stránka, kde byly interní předpisy, ale nevěděl o ní. Věřil svému manažerovi. K důkazu byla rovněž odvolacím soudem provedena komunikace mezi žalovanou a svědkem D [REDACTED] K [REDACTED], z níž vyplynulo, že otázku vrácení peněz řešil se žalovanou v době, kdy mu přišla výzva k úhradě s tím, že to jeho manažer komunikoval i se svědkyní K [REDACTED] K [REDACTED]. Opakovaně uváděl, že ví pouze o ustanovení ve smlouvě týkající se 12 měsíců, nevěděl o existenci vnitřního předpisu.

19. K důkazu byla provedena i komunikace mezi žalovanou a zřejmě J [REDACTED] K [REDACTED], který uvedl, že u žalobkyně pracoval dva měsíce a vrátil 50 000 Kč, neboť spolupráce byla ukončena dříve než po roce.
20. Po takto doplněném a zopakovaném dokazování má odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně za prokázané, že ke smlouvě o obchodním zastoupení nebyl připojen provizní řád a že žalované nebyl (zejména jeho příloha č. 2) znám. Soud prvního stupně své skutkové zjištění opřel o ustanovení ve smlouvě o obchodním zastoupení a dále o výpověď svědkyně K [REDACTED] K [REDACTED], které však odvolací soud v této části neuvěřil. Svědkyně se žalobkyní nadále spolupracuje a se žalovanou smlouvu o obchodním zastoupení sjednávala. Je proto i v jejím zájmu, aby nevyšlo žádné pochybení najevo. Svědkyně ještě před zahájením soudního sporu komunikovala písemně se žalovanou a řešily spolu dlužnou částku, kterou žalobkyně za žalovanou eviduje. Svědkyně v písemné komunikaci projevila překvapení nad tím, že je žalovaná povinna takto vysokou částku vracet, a proto se dotazovala u žalobkyně, jaké to má vysvětlení. Ve zprávách rovněž uvádí, že to řešila i s kolegou manažerem M [REDACTED] V [REDACTED], který také nevěděl, v čem je problém. Následně ve výpovědi před soudem prvního stupně uvedla, že o existenci provizního řádu žalovanou informovala, jakož i o následcích dřívější ukončení spolupráce. U odvolacího soudu pak svědkyně dokonce vypověděla, že o nutnosti, aby spolupráce trvala alespoň dva roky žalovanou opětovně informovala i v okamžiku, kdy spolu komunikovaly, že chce žalovaná spolupráci ukončit a dotazovala se, zda nemá u žalobkyně nějaký dluh. Žalovaná dle svědkyně i přesto toto upozornění požadovala ukončení spolupráce. Z uvedeného je patrný určitý vývoj v tom, co svědkyně tvrdí, aniž by to mělo logický důvod. Svědkyní uváděné skutečnosti v její výpovědi působí nepřesvědčivě. V tomto ohledu je např. nepochopitelné, proč se svědkyně poprvé zmínila až před odvolacím soudem o tom, že žalovanou před ukončením spolupráce, opětovně upozorňovala na povinnost spolupracovat se žalobkyní alespoň dva roky. Pokud by to byla pravda, pak by to jistě uvedla již ve zprávách, které si se žalovanou vyměnila a rovněž by nemusela složitě dohledávat, proč má žalovaná vracet takto vysokou částku. Touto skutečností by se bránila zvláště v okamžiku, kdy se jí již poměrně důrazně žalovaná ptá, proč jí na to při ukončení spolupráce neupozornila. Svědkyně naopak na tuto zprávu reagovala omluvou. Je rovněž těžko představitelné, že by se žalovaná rozhodla i přes toto sdělení spolupráci ukončit, když i svědkyně potvrdila, že se žalovaná zajímala právě o to, zda u žalobkyně nemá nějaký dluh. Výpověď svědkyně K [REDACTED] obsahuje i další nepřesnosti, které ji činí nevěrohodnou, popř. dostatečně neorientovanou ve své práci (ačkoliv se před odvolacím soudem snažila vzbudit dojem profesionála ve svém oboru). Před soudem prvního stupně např. uvedla, že rovněž podepisuje smlouvu o obchodním zastoupení uzavíranou s novým adeptem (smlouva však její podpis neobsahuje). Jelikož se jedná o základní dokument uzavíraný mezi novým obchodním zástupcem a žalobkyní, dalo by se očekávat přesnější povědomí svědkyně o něm. Svědkyně se

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

rovněž ve svých výpovědích rozchází v tom, zda ona sama je u žalobkyně zaměstnána nebo zda spolupracuje na základě smlouvy o obchodním zastoupení. Při vzájemném zhodnocení provedených důkazů pak lze jen stěží svědkyni uvěřit, že každému novému zájemci vždy podrobně sdělí podmínky spolupráce (včetně povinnosti vrátit adaptační provizi) a že zároveň následně kontroluje, že se se všemi interními předpisy nováčky řádně seznámili. V tomto směru ani nelze pominout, že smlouva o obchodním zastoupení byla žalovanou podepsána v době, kdy svědkyně se žalobkyní ještě nespolupracovala ani půl roku. Sama svědkyně k tomu uvedla, že před žalovanou mohla dojednat uzavření smluv asi se třemi dalšími adepty. Lze tak i pochybovat o tom, že jistota, se kterou svědkyně předávala žalované veškeré nezbytné informace ke vznikající spolupráci byla skutečně taková, jakou prezentovala ve svých výsleších.

21. To, že nováčky nebyli s provizním řádem seznamováni svými manažery při podpisu smlouvy o obchodním zastoupení se potvrzuje i výslechem ostatních svědků (S. [REDACTED] B. [REDACTED] a D. [REDACTED] K. [REDACTED]). Lze souhlasit se žalobkyní a soudem prvního stupně, že tito svědci měli jiné manažery, a proto jim při zahájení spolupráce mohly být sděleny jiné informace. Obecně to však dokresluje a podporuje tvrzení žalované, že nebyli s provizním řádem a zejména s povinností vrátit adaptační provizi seznamováni. Shodně přitom svědci vypověděli, že tuto informaci nedostávali ani na vstupním školení, což je opět v nesouladu s tím, co v řízení uvedla svědkyně K. [REDACTED]. Oba vyslechnutí svědci působili věrohodně. Jejich výpověď byla logická, vzájemně si neodporující a konzistentní i v tom, co dříve žalované sdělili v písemných zprávách. Nesnažili se utvářet lepší dojem o své osobě (o čemž lze v případě svědkyně K. [REDACTED] pochybovat). Potvrzovali, že se žalobkyní spolupracovali před mnoha lety a že si tedy přesné okolnosti jejich nástupu nepamatují (včetně toho, jaké dokumenty měli při nástupu obdržet). Shodovali se však, že od nikoho neměli informaci o povinnosti vrátit adaptační provizi před uplynutím dvou let. Svědek B. [REDACTED] k tomu uvedl, že nevěděl o jakékoliv lhůtě, naopak svědek D. [REDACTED] K. [REDACTED] vypověděl, že se adaptační provize vracela, pokud by byla vyplacena v posledním roce od ukončení spolupráce. Tato nesrovnalost má však rovněž vysvětlení v provedených důkazech, neboť svědek K. [REDACTED] si před ukončením spolupráce z opatrnosti podrobněji přečetl podepsanou smlouvu o obchodním zastoupení, v níž je v čl. XIX odst. 12 skutečně takové pravidlo upraveno. Ve smlouvě se však nehovoří o vrácení adaptační provize, nýbrž o vrácení nákladů, které žalobkyně vynaložila na vzdělávání. V tomto ohledu je třeba připustit, že citované ustanovení ve smlouvě mohlo pro obchodní zástupce působit matoucím dojmem, zvláště pokud svědkovi jeho úvahu potvrdil i jeho manažer. Ačkoliv svědkyně K. [REDACTED] ve své výpovědi tvrdila, že o podmínkách vrácení adaptační provize všichni manažeri věděli (tj. i M. [REDACTED] V. [REDACTED]), neboť se jednalo o všeobecně známou skutečnost, důkazy prokazují opak.
22. Soud prvního stupně konečně znalost žalované dovozuje z doložky ve smlouvě o obchodním zastoupení, dle které žalovaná stvrdila svým podpisem, že byla s vnitřním předpisem seznámena. Skutková zjištění získaná z tohoto důkazu však nelze přeceňovat, neboť bylo v řízení prokázáno, že celý text smlouvy připravila výlučně žalobkyně. Jedná se o typizovanou smlouvu, kterou žalobkyně používá s každým novým zástupcem. Žalovaná neměla žádnou možnost do textu smlouvy zasáhnout. Z uvedeného je tak zřejmé, že lze obtížně uvažovat, že by se jednalo o skutečný projev vůle žalované, kterým by dávala najevo, že byla s vnitřními předpisy (a tedy i s provizním řádem) seznámena. Je tak na místě přiklonit se k ostatním v řízení provedeným důkazům, které prokázaly opak.
23. Zbylé navržené důkazy považoval odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně za nadbytečné, neboť veškeré rozhodné skutečnosti již byly v řízení prokázány. Z uvedeného důvodu opustil i od původně plánovaného výslechu svědka J. [REDACTED] K. [REDACTED], který se k jednání odvolacího soudu nedostavil, neboť skutkový stav byl ostatními provedenými důkazy zjištěn v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí ve věci.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

24. Podle § 420 odst. 1 o. z., kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
25. Podle § 433 odst. 1 o. z., kdo jako podnikatel vystupuje vůči dalším osobám v hospodářském styku, nesmí svou kvalitu odborníka ani své hospodářské postavení zneužít k vytváření nebo k využití závislosti slabší strany a k dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech stran.
26. Podle § 1751 odst. 1 o. z., část obsahu smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky, které navrhovatel připojí k nabídce nebo které jsou stranám známy. Odchylná ujednání ve smlouvě mají před zněním obchodních podmínek přednost.
27. Podle § 1798 odst. 1 o. z., ustanovení o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem platí pro každou smlouvu, jejíž základní podmínky byly určeny jednou ze smluvních stran nebo podle jejich pokynů, aniž slabší strana měla skutečnou příležitost obsah těchto základních podmínek ovlivnit.
28. Podle § 1799 o. z., doložka ve smlouvě uzavřené adhezním způsobem, která odkazuje na podmínky uvedené mimo vlastní text smlouvy, je platná, byla-li slabší strana s doložkou a jejím významem seznámena nebo prokáže-li se, že význam doložky musela znát.
29. Podle § 1968 o. z., dlužník, který svůj dluh řádně a včas neplní, je v prodlení. Dlužník není za prodlení odpovědný, nemůže-li plnit v důsledku prodlení věřitele.
30. Podle § 1970 o. z. (ve znění účinném do 31. 12. 2025), po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením; neujedná-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená.
31. Podle § 2483 odst. 1 o. z., smlouvou o obchodním zastoupení se obchodní zástupce jako nezávislý podnikatel zavazuje dlouhodobě vyvíjet pro zastoupeného činnost směřující k uzavírání určitého druhu obchodů zastoupeným nebo k ujednání obchodů jménem zastoupeného a na jeho účet a zastoupený se zavazuje platit obchodnímu zástupci provizi.
32. Podle § 2504 o. z., nebylo-li ujednáno, že obchodní zástupce obstará pro zastoupeného jen příležitost k uzavření obchodu s určitým obsahem, vzniká obchodnímu zástupci právo na provizi v okamžiku, kdy zastoupený splnil povinnost nebo byl povinen splnit závazek na základě smlouvy uzavřené s třetí osobou, anebo kdy třetí osoba splnila závazek z takové smlouvy (odst. 1). Právo na provizi vzniká nejpozději v okamžiku, kdy třetí osoba splnila svou část závazku nebo byla povinna ji splnit, splnil-li zastoupený svoji část. Má-li však třetí osoba splnit své povinnosti až po uplynutí doby přesahující šest měsíců po uzavření obchodu, vzniká obchodnímu zástupci právo na odměnu uzavřením obchodu (odst. 2).
33. Podle § 2507 o. z., je-li zřejmé, že obchod mezi zastoupeným a třetí osobou nebude splněn, právo na provizi nevzniklo; to neplatí, nesplní-li se obchod z důvodů na straně zastoupeného.
34. Odvolací soud předně ve shodě se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že žalobkyně a žalovaná uzavřely ve smyslu § 2483 a následujících o. z. smlouvu o obchodním zastoupení. Obě strany byly srozuměny s tím, že je smlouva uzavírána mezi dvěma podnikateli. Oba vyslechnutí svědci (B. i K.) v řízení potvrdili, že jim bylo známo, že nejsou u žalobkyně zaměstnáni, nýbrž že v postavení nezávislého podnikatele vykonávají pro žalobkyni sjednanou činnost. Ani v případě žalované nelze z ničeho usuzovat, že by se jednalo o jiný případ. Sama žalovaná ve své výpovědi, kterou sjednaný závazek ukončila, odkázala na sjednanou smlouvu a uvedla své

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

identifikační číslo. Pro závěr o tom, zda se jedná o smlouvu uzavřenou mezi dvěma podnikateli nebo o smlouvu spotřebitelskou není rozhodující, jak byla žalovaná ve smlouvě identifikována. Rozhodující je účel jednající osoby v konkrétním vztahu, tj. povaha takového jednání, na kterou je nutné usuzovat z konkrétních okolností, jak jsou (objektivně hodnoceno) vnímány druhou smluvní stranou (*ke tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. 33 Cdo 1685/2015*). Za spotřebitele pak nelze shledat ani osobu, která danou smlouvu uzavírá v rámci přípravy na výkon podnikání (*srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 3. 7. 1997, Francesco Benincasa proti Dentalkit Srl, věc C-269/95*). Obě smluvní strany byly srozuměny, že žalovaná bude pro žalobkyni vykonávat činnost na základě svého živnostenského oprávnění. Žalovaná tak ve vztahu vystupovala jako podnikatelka (§ 420 odst. 1 o. z., ve spojení s § 2483 odst. 1 o. z.). Na takto sjednaný závazkový vztah proto spotřebitelská ochrana nedopadá.

35. Smluvní vztah se dle sjednané smlouvy neřídil pouze samotnou smlouvou, ale i vnitřními předpisy žalobkyně, na které je ve smlouvě odkazováno. Takto bylo rovněž odkázáno na provizní řád, v němž byly v příloze č. 2 mj. upraveny podmínky vrácení adaptační provize. Jednalo se tak ve smyslu § 1751 odst. 1 o. z. o obchodní podmínky, tj. nepřímá ujednání, která byla upravena mimo vlastní text smlouvy. Jelikož se nejednalo ve smyslu § 1751 odst. 3 o. z. o obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi, nýbrž o podmínky vypracované výlučně žalobkyní, bylo třeba, aby byly řádně inkorporovány. To vyžaduje předně dostatečně určitý odkaz ve smlouvě a zároveň jejich připojení ke smlouvě nebo jejich znalost stranami. O splnění první podmínky neměl odvolací soud pochybnost. Z textu smlouvy o obchodním zastoupení jednoznačně vyplývalo, že některé otázky vzájemného vztahu budou upraveny vnitřními předpisy žalobkyně.
36. V řízení bylo zároveň prokázáno, že provizní řád nebyl ke smlouvě připojen. To potvrdili všichni vyslechnutí svědci (včetně svědkyně K [redacted]). Jejich připojení ke smlouvě nevyplývá ani z textu smlouvy. Bylo tedy nezbytné, měl-li se sjednaný závazkový vztah tímto provizním řádem (a zejména jeho přílohou č. 2) řídit, aby byl žalované znám. To, že veškerou smluvní dokumentaci připravila výlučně žalobkyně neznamená, že je oprávněna žalované autoritativně diktovat, čím se bude závazek řídit, aniž by druhá strana měla možnost se s těmito podmínkami seznámit a vyslovit s tím souhlas. V okamžiku uzavření smlouvy tak musí mít obě smluvní strany k dispozici veškeré podklady, aby se mohly svobodně rozhodnout, zda daný závazek uzavřou či nikoliv. To, že má druhá smluvní strana minimálně možnost se před uzavřením smlouvy se všemi smluvními ujednáními seznámit, jí umožňuje projevit skutečnou vůli být takovými ujednáními vázána. V řízení však byl prokázán opak, tj. že žalované nebyl znám celý obsah provizního řádu. Svědeckými výpověďmi B [redacted] a K [redacted] bylo prokázáno, že obchodní zástupci byli seznámeni pouze s povinností vrátit vyplacené přímé provize, dojde-li ke zrušení smlouvy s klientem. V této části nemá odvolací soud pochybnost o tom, že o této povinnosti byla informována i sama žalovaná. O povinnosti vrátit adaptační provizi však obchodní zástupci při uzavření smlouvy informováni nebyli. Jejich manažeři je na to neupozornili ani v okamžiku ukončení smlouvy, a to ani v případech, kdy se před podáním výpovědi o podmínky ukončení smlouvy u svých manažerů aktivně zajímali (jak bylo prokázáno u žalované a u svědka K [redacted]). O existenci provizního řádu se svědci dozvěděli až v okamžiku doručení výzvy k úhradě dluhu.
37. Sama smlouva o obchodním zastoupení k tomu uvádí, že aktuální znění vnitřních předpisů je k dispozici v sídle žalobkyně, na regionálním ředitelství nebo v elektronickém informačním portálu. Z výslechu svědkyně K [redacted] pak vyplynulo, že do elektronického informačního portálu měli noví obchodní zástupci přístup až po uzavření smlouvy a zahájení spolupráce. Tímto způsobem se však vnitřní předpisy nemohly stát součástí smlouvy, neboť při uzavření smlouvy nemohli obchodní zástupci projevit skutečnou vůli být jimi vázáni [*ke tomu srov. komentář ke § 1751 v Občanský zákoník V. Závazkové právo (§ 1721–2188), 2. vydání, 2025: M. Příkazská, M. Hulmák a*

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

kol.]. Soud prvního stupně správně upozornil, že judikatura připouští i možnost umístit obchodní podmínky na webové stránky s tím, že smlouva obsahuje pouze jejich odkaz. Nejvyšší soud k tomu v usnesení ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 23 Cdo 240/2015, uvedl, že podnikatelé při své podnikatelské činnosti v písemně uzavřené smlouvě potvrdili, že se s obchodními podmínkami umístěnými na označených webových stránkách seznámili a souhlasí s jejich obsahem. Tím je dostatečně splněna podmínka inkorporace. To však není daný případ. Vnitřní předpisy, které měly být pro smluvní strany závazné, neměla žalobkyně k dispozici na svých veřejně dostupných webových stránkách, na kterých by se noví obchodní zástupci mohli s jejich obsahem seznámit. Měla je umístěné ve svém interním informačním portálu, do kterého získali přístup až po uzavření smlouvy. Podmínka znalosti žalované pak rovněž nemůže být splněna ani sdělením příslušné informace na následném vstupním školením. Nadto bylo v řízení prokázáno, že ani zde nebyli obchodní zástupci o povinnosti vrátit adaptační provizi informováni.

38. Z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobkyně při uzavření smlouvy o obchodním zastoupení nepřistupovala k novému obchodnímu zástupci jako ke zcela rovnocennému smluvnímu partnerovi, neboť (aniž by umožnila druhé smluvní straně o obsahu smlouvy vyjednávat) vtělila do textu smlouvy ujednání, že se tato smlouva bude řídit mj. i jejími vnitřními předpisy. I ze skutečnosti, že tyto dokumenty označuje jako interní nebo vnitřní předpisy je patrné, že se jedná spíše o jednostrannou vůli žalobkyně prosadit si, čím vším bude taková smlouva vázána, aniž by kladla přílišný důraz na to, zda druhá smluvní strana byla skutečně se všemi těmito pravidly seznámena a mohla při kontraktaci vážně projevit svou vůli. V tomto směru nelze ani přehlédnout rozsáhlost veškerých vnitřních předpisů, kterými se měla smlouva řídit. Bylo by tak na místě uvažovat i o aplikaci ustanovení o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem (§ 1798 a násl. o. z.), které nejsou apriori vyloučeny ani v případě závazků uzavřených mezi dvěma podnikateli. Ustanovení o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem platí pro každou smlouvu, jejíž základní podmínky byly určeny jednou ze smluvních stran nebo podle jejích pokynů, aniž slabší strana měla skutečnou příležitost obsah těchto základních podmínek ovlivnit (§ 1798 odst. 1 o. z.). Pro aplikaci ustanovení občanského zákoníku o adhezních smlouvách musí souběžně nastat dva předpoklady: a) adhezní kontraktace ve smyslu § 1798 odst. 1 o. z. a b) postavení adherujícího smluvního partnera jakožto slabší strany ve smyslu § 433 o. z. (*srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. 23 Cdo 2351/2021*). Jelikož však již byla v řízení prokázána nedostatečná inkorporace ve smyslu obecného § 1751 o. z., nebylo třeba dále podrobněji uvažovat i o porušení § 1799 o. z., které zavádí ještě přísnější pravidla.
39. S ohledem na vše shora uvedené odvolací soud uzavřel, že do smlouvy o obchodním zastoupení uzavřené mezi žalobkyní a žalovanou nebylo řádně inkorporováno pravidlo o povinnosti vrátit adaptační provizi, nebude-li závazkový vztah trvat alespoň dva roky. Žalované tak nevznikla povinnost vrátit adaptační provizi ve výši 122 500 Kč, neboť se na ni ujednání upravující tuto povinnost obsažené v příloze č. 2 provizního řádu nevztahovalo. Z uvedeného důvodu bylo na místě žalovaný nárok v tomto rozsahu včetně požadovaného úroku z prodlení z této částky zamítnout.
40. Ke stejnému závěru však odvolací soud nedospěl v případě nároku žalobkyně na zaplacení částky 522,64 Kč s příslušenstvím. Obchodní zástupci (včetně žalované) byli srozuměni se sjednanou povinností vrátit vyplacenou provizi za zprostředkovatelskou činnost (popř. její část), pokud dojde k předčasnému ukončení klientských smluv. Tuto povinnost má žalovaná dle smlouvy o obchodním zastoupení i po ukončení smlouvy. Jelikož takto došlo k předčasnému ukončení klientské smlouvy č. 8411974571, vznikla žalované povinnost poměrnou část vyplacené provize vrátit (§ 2504 a 2507 o. z.). Nejvyšší soud k tomu v rozsudku ze dne 22. 8. 2018, sp. zn. 32 Cdo 1049/2018, uvedl: „*Předpokládá-li smlouva, kterou obchodní zástupce při své činnosti podle*

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

smlouvy o obchodním zastoupení zprostředkuje, opakované plnění smluvních povinností po určitou dobu trvání smlouvy, lze ji ve smyslu § 662 odst. 1 obč. zák. považovat za splněnou tehdy, jsou-li uskutečněna všechna sjednaná plnění a dodržena doba jejího trvání, neboť pouze v takové situaci je zcela naplněn obsah smlouvy v rozsahu předpokládaném v době jejího uzavření (obchod je zcela uskutečněn). Ustanovení § 662 odst. 1 obč. zák. nevylučuje možnost částečného zániku práva na provizi, neboť obecně nelze vyloučit ani možnost částečného splnění smlouvy. Ostatně § 660 odst. 5 obč. zák. předpokládá, že základem pro určení provize může být i rozsah splněného závazku třetí osoby, a tedy počítá s možností pouze částečného splnění smlouvy. Nedojde-li tedy k úplnému splnění zprostředkované smlouvy a není-li její nesplnění důsledkem okolností přičitatelných zastoupenému, může podle § 662 odst. 1 obč. zák. právo na provizi (částečně) zaniknout, avšak pouze v rozsahu přiměřeném (úměrném) nesplnění smlouvy.“ Tyto závěry pak lze vztáhnout i na novou právní úpravu obsaženou v § 2483 a následujících o. z.

41. Žalovaná k výzvě žalobkyně dosud dlužnou částku neuhradila, čímž se dostala do prodlení (§ 1968 o. z.). Žalobkyni tak vznikl i nárok na úrok z prodlení z uvedené částky ve výši stanovené v § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěrenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích, ve znění účinném do 31. 12. 2025 (dále jen „nařízení vlády č. 351/2013 Sb.“). Jelikož se jednalo o vzájemný závazek dvou podnikatelů, vznikl žalobkyni nárok i na úhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky ve výši 1 200 Kč dle § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.
42. Jelikož odvolací soud po doplnění dokazování uzavřel, že není žalovaný nárok důvodný co do částky 122 500 Kč s příslušenstvím, napadený rozsudek ve smyslu § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil a žalobu v tomto rozsahu zamítl. Ve vztahu k povinnosti vrátit storno provizi v případě dřívějšího ukončení smlouvy klientem ve výši 522,64 Kč včetně příslušenství však shledal odvolací soud žalobu ve shodě se soudem prvního stupně za důvodnou, a proto v tomto rozsahu napadený rozsudek jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrdil.
43. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto ve smyslu § 224 odst. 1 a 2 a § 142 odst. 3 o. s. ř. Neúspěch žalované byl pouze v poměrně nepatrné části, a proto byla žalované přiznána plná náhrada nákladů, kterou je žalobkyně povinna uhradit k rukám zástupkyně žalované podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve lhůtě dle § 160 odst. 1 o. s. ř.
44. Náklady žalobkyně před soudem prvního stupně spočívaly v nákladech za právní zastoupení. Ty sestávaly z odměny advokáta za pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, odpor, účast na jednání dne 16. 9. 2025, vyjádření ze dne 22. 9. 2025 a účast na jednání dne 2. 10. 2025) po 6 060 Kč (z tarifní hodnoty 123 022,64 Kč) dle § 7 bod 5., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „AT“), dále z paušální náhrady hotových výdajů za pět úkonů právní služby po 450 Kč/úkon (§ 13 odst. 1 a 4 AT) a z 21 % daně z přidané hodnoty v celkové výši 6 835,50 Kč. Celkem náklady řízení před soudem prvního stupně činily 39 385,50 Kč.
45. V odvolacím řízení spočívaly náklady žalované v zaplaceném soudním poplatku ve výši 6 152 Kč a v nákladech za právní zastoupení. Ty sestávaly z odměny advokáta za tři úkony právní služby (odvolání ze dne 20. 11. 2025 včetně jeho doplnění a účast na jednání dne 31. 3. 2026 přesahující dvě hodiny) po 6 060 dle § 7 bod 5., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g) a k) AT, dále z paušální náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 450 Kč/úkon (§ 13 odst. 1 a 4 AT) a z 21 % daně z přidané hodnoty v celkové výši 4 101,30 Kč. Celkem náklady odvolacího řízení činily 29 783,30 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

46. Žalobkyni bylo ve smyslu § 148 odst. 1 o. s. ř. uloženo uhradit státu náklady za vyplacené svědečné ve výši 7 163 Kč ve lhůtě dle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** za podmínek § 237 o. s. ř. přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Okresního soudu Praha-východ ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení.

Praha 2. dubna 2026

JUDr. Tomáš Kučera, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková